

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**«Затверджено»**

Голова приймальної комісії

Волинського національного  
університету імені Лесі Українки

Анатолій ЦЬОСЬ

**«25 березня» 2022 р.**



**ПРОГРАМА**  
**ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ**  
**ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ**  
**МАГІСТРА (ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ СПЕЦІАЛІСТА)**  
**ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD)**  
**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 081 ПРАВО**  
**(освітньо-наукова програма «Організаційно-правове забезпечення**  
**сталого розвитку України»)**

ЛУЦЬК – 2022

## 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування освітньо-наукової програми «**Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України**» зі спеціальності 081 Право розроблена відповідно до вимог МОН України, Закону України «Про вищу освіту», постанови КМ України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», правил прийому до аспірантури ВНУ імені Лесі Українки.

*Метою програми* є викладення основних вимог щодо проведення вступного випробування на третій рівень вищої освіти в Волинському національному університеті імені Лесі Українки, надання вступникам вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, який виноситься на іспит, критеріїв його оцінювання та форми проведення.

*Метою вступного іспиту* є з'ясування рівня знань та вмінь, наявних сформованих компетентностей, визначення глибини теоретичної та методичної підготовки здобувача, його наукового і культурного світогляду, готовності до засвоєння нових методів і поглибленої професійної підготовки та здатності самостійно займатися науково-дослідницькою діяльністю, які необхідні для опанування освітньо-професійної програми «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та роботи над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю – 081 Право.

*Завданнями вступного іспиту* є: виявлення рівня теоретичної та практичної підготовки вступників зі спеціальності 081 Право, з'ясування рівня та глибини розуміння вступниками ключових проблем, сучасного стану теорії та практики правової науки як загалом, так і крізь призму реалізації Цілей сталого розвитку; виявлення здатності виділяти проблематику в обраній галузі дослідження, а також, вміння використовувати науковий підхід до розв'язання практичних проблем правозастосування.

До програми включено найбільш теоретично та практично значущий навчальний матеріал необхідний для опанування освітньо-професійної програми «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності – 081 Право.

Вступний іспит проводиться в **усній формі за екзаменаційними білетами**. У процесі відповіді на запропоновані питання необхідно продемонструвати володіння понятійним апаратом; знання основних теоретичних підходів, законів, протиріч; вміння виявити їх роль у пізнанні предмету дослідження.

Кожний екзаменаційний білет містить 3 теоретичні питання: по 1 питанню з першого блоку «Питання теорії держави і права, конституційного право» та 2 питання з другого блоку «Питання реалізації цілей сталого розвитку» дисциплін які включені до складу вступного іспиту.

До комплексного фахового випробування для вступу на освітньо-наукову програму «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» за спеціальністю 081 Право третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти допускаються особи, напрям підготовки яких (бакалавр та магістр, спеціаліст)

відповідає галузі знань Право (спеціальність: правознавство, право, міжнародне право).

## **2. ЗМІСТ ТЕМ ДИСЦИПЛІН**

### **ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВО**

1. ПРАВОВИЙ СТАТУС ОСОБИ: СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ (поняття правового статусу особи, його співвідношення з правовим положенням; структура правового статусу особи, основні та факультативні елементи; зміст структурних елементів правового статусу особи; права і свободи в структурі правового статусу особи).

2. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ (юридична відповідальність як різновид соціальної відповідальності; поняття юридичної відповідальності; перспективна та ретроспективна юридична відповідальність; принципи юридичної відповідальності та їх зміст; класифікація юридичної відповідальності; підстави притягнення до юридичної відповідальності; підстави звільнення від юридичної відповідальності; обставини, що виключають юридичну відповідальність).

3. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ (поняття та сутність конституціоналізму; системно-структурна характеристика конституціоналізму; принципи конституціоналізму; функціональний механізм сучасного українського конституціоналізму).

4. ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУТІВ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ (поняття та види інститутів безпосередньої демократії; конституційно-правове регулювання інститутів безпосередньої демократії в Україні; основні напрямки реформування інститутів безпосередньої демократії в Україні).

5. ПРИНЦИП ПОДІЛУ ВЛАДИ У ВІТЧИЗНЯНОМУ КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРАВІ (зміст та значення принципу поділу влади; конституційне закріплення принципу поділу влади в Україні; особливості реалізації принципу поділу влади в Україні; перспективи розвитку принципу поділу влади в Україні; характеристика вітчизняного механізму стримувань та противаг).

6. КОНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ (поняття та зміст парламентаризму; конституційно-правове регулювання вітчизняного парламентаризму; принципи сучасного українського парламентаризму; вплив міжнародних стандартів та зарубіжного досвіду на реформування сучасного українського парламентаризму)

7. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО НА ДОСТАТНІЙ ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ ДЛЯ СЕБЕ І СВОЄЇ СІМ'Ї ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ (міжнародне регулювання права на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї; конституційне закріплення права на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї в Україні; зміст та особливості реалізації права на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї в Україні; охорона, захист та гарантування конституційного права на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї в Україні).

8. **КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я ТА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ** (міжнародне регулювання права на охорону здоров'я та медичну допомогу; конституційне закріплення права на охорону здоров'я та медичну допомогу; зміст та особливості реалізації права на охорону здоров'я та медичну допомогу в Україні; охорона, захист та гарантування конституційного права на охорону здоров'я та медичну допомогу в Україні).

9. **ЗАХИСТ ОСНОВНИХ СВОБОД ВІДПОВІДНО ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА І МІЖНАРОДНИХ УГОД В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 2015-2030 РОКІВ** (міжнародні стандарти прав і свобод людини, їх закріплення та зміст; європейські стандарти прав і свобод людини, їх закріплення та зміст; національне законодавче регулювання основних прав і свобод людини і громадянина; інструменти захисту прав і свобод; роль міжнародних та європейських судових інституцій в захисті основних свобод; значення вітчизняних судових інституцій в захисті основних свобод; напрямки удосконалення захисту прав і свобод в Україні).

10. **ЗНАЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 2015-2030 РОКІВ** (міжнародні стандарти доступу до правосуддя; реалізація доступу до правосуддя в рамках Ради Європи та Європейського Союзу; сприяння верховенству права на національному та міжнародному рівнях; законодавче закріплення принципу доступу до правосуддя у вітчизняному законодавстві та напрямки його реформування; реалізація права на доступ до правосуддя в Україні).

## **ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

11. **КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ** ( поняття тероризму (у вузькому та широкому розумінні), його ознаки. Правові засади протидії тероризму: національний та міжнародний рівень. Види кримінальних правопорушень терористичної спрямованості, їх суспільна небезпечність. Кримінальна відповідальність за сприяння тероризму. Недоліки спеціальних норм про тероризм в КК України. Теоретичні та практичні проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення терористичної спрямованості).

12. **ЄВРОПЕЙСЬКІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ БОРОТЬБИ ІЗ ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ** (поняття торгівлі людьми як суспільно небезпечного явища. Міжнародні основи боротьби з торгівлею людьми. Законодавство України щодо протидії торгівлі людьми. Проблеми кримінальної відповідальності за торгівлю людьми. Заходи запобігання торгівлі людьми на загально-соціальному та спеціально-кримінологічному рівнях).

13. **ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ТА ЇХ ВЗАЄМОДІЯ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ** (поняття та ознаки корупції. Юридична відповідальність за вчинення корупційного правопорушення. Вітчизняне антикорупційне законодавство: стан та перспективи удосконалення. Органи кримінальної юстиції як інституційні механізми в системі заходів запобігання корупції. Функції та повноваження органів кримінальної

юстиції у сфері запобігання та протидії корупції. Проблеми взаємодії органів кримінальної юстиції при здійсненні повноважень щодо запобігання та протидії корупції.

14. ХАРАКТЕРИСТИКА НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖНАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДОВІРИ ДО СУДУ (характеристика інструментів, які впливають на формування довіри до суду в учасників процесу: незалежність та неупередженість суду при вирішенні конфлікту; об'єктивність і всебічність процесу пізнання, а також правильність його результату; справедливість судового рішення у матеріально-правовому сенсі; справедливість судового розгляду в процесуальному сенсі (надання сторонам рівних можливостей для відстоювання в суді своїх інтересів); законність дій та рішень суду).

15. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ (суспільна небезпечність легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Принципи, стратегія, завдання, форми і методи впливу на прояви легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, як складові сучасної кримінально-правової політики. Проблеми реалізації в Україні заходів протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом).

16. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ В СИСТЕМІ ІНСТРУМЕНТІВ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ (поняття насильства, домашнього насильства, його форми та суспільна небезпечність. Кримінальна відповідальність за насильницькі кримінальні правопорушення проти особи. Проблемні питання кваліфікації насильницьких кримінальних правопорушень проти особи. Недоліки законодавства про кримінальну відповідальність за насильницькі кримінальні правопорушення проти особи, перспективи та шляхи його удосконалення.

17. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ ТА ВІДПОВІДНІСТЬ МІЖНАРОДНИМ СТАНДАРТАМ (зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги. Вектори розширення доступу громадян до якісної безоплатної первинної та вторинної правової допомоги в Україні. Перспективи створення незалежної, клієнт-орієнтованої, інноваційної та ефективної системи безоплатної правової допомоги в Україні).

18. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ БОРОТЬБИ З ГЕНДЕРНИМ НАСИЛЬСТВОМ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ (поняття гендерного насильства, його особливості, форми та суспільна небезпечність. Міжнародна та національна кримінально-правова рамка боротьби з гендерним насильством. Проблемні питання відповідальності за насильницькі статеві кримінальні правопорушення. Недоліки законодавства про кримінальну відповідальність за насильницькі статеві кримінальні правопорушення, шляхи та перспективи його удосконалення).

19. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ (органи кримінальної юстиції в Україні, їх види, завдання,

функції та повноваження. Проблеми реалізації повноважень органів кримінальної юстиції у контексті сучасної суспільно-політичної ситуації в Україні. Перспективи удосконалення системи органів кримінальної юстиції в Україні).

20. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ (Право на доступ до суду в системі прав людини. Доступність як принцип організації й діяльності судової влади, його зміст. Міжнародні стандарти доступності правосуддя. Питання доступності правосуддя в Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини й рішеннях Європейського суду з прав людини. Інституційні та організаційно-правові гарантії доступності судової процедури).

21. СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (ініціативи ООН та роль ЄС у реалізації стратегії сталого розвитку. Характеристика складових (правової, економічної, соціальної та екологічної) стратегії сталого розвитку. Організаційно-правове забезпечення стратегії сталого розвитку: законодавство ЄС. Стратегія сталого розвитку Європа 20/20/20, стратегія сталого розвитку Україна 2020. Стратегія Європейської економічної комісії ООН для освіти в інтересах сталого розвитку).

22. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ (Поняття та загальна характеристика правового забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції. Стан продовольчої безпеки України, базові принципи формування системи продовольчої безпеки в Україні. Державне регулювання відносин щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції. Права та обов'язки виробників і продавців (постачальників) щодо забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції. Правові механізми запобігання поширенню генетично модифікованих організмів).

23. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ (основні напрями державної аграрної політики України, поняття внутрішньої державної підтримки за законодавством України, основні вимоги СОТ щодо державної підтримки сільського господарства, сучасні національні програми державної підтримки сільського господарства).

24. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (поняття та характеристика правових заходів щодо забезпечення екологічної безпеки. Класифікація державно-правових заходів за направленістю їх дій. Загальна характеристика організаційно-превентивних, регулятивно-стимулюючих, розпорядчо-виконавчих, охоронно-відновлювальних і забезпечувальних заходів. Проблема виснаження природних ресурсів планети. Проблема глобального забруднення довкілля як загроза сталому розвитку. Стратегія Європейської економічної комісії ООН для освіти в інтересах сталого розвитку (Вільнюс, 17-18 березня 2005 р.) сучасні напрями екологічної та еколого-правової освіти).

25. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ (поняття «сільського зеленого туризму» та його розмежування із «екологічним туризмом» і «природничим туризмом» . Значення зеленого туризму для Цілей сталого розвитку; загальна характеристика законодавства у сфері сільського зеленого туризму).

26. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 2015-2030 РОКІВ (Поняття земельної реформи у правовій доктрині України. Передумови реформування земельних відносин в Україні. Мета, завдання та напрями земельної реформи. Законодавче забезпечення земельної реформи. Соціальні, правові та економічні наслідки проведення земельної реформи в Україні.)

27. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ (поняття органічного сільського господарства, якості та безпеки харчової продукції, загальна характеристика нормативно-правових актів у сфері органічного виробництва. Правові підстави та порядок надання державної підтримки суб'єктам, які здійснюють діяльність у сфері органічного землеробства. Принципи раціонального використання земельного фонду, значення екологічної стандартизації та сертифікації для охорони земель).

28. МЕХАНІЗМ ВРЕГУЛЮВАННЯ СУПЕРЕЧОК СОТ У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ( Органи СОТ які беруть участь у врегулюванні суперечок, Сторони конфлікту, мета врегулювання суперечок. Основні етапи процедури врегулювання суперечок (консультації, група експертів, апеляційний орган). Досвід врегулювання суперечок за участю України у сфері сільського господарства).

29. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ (Поняття соціального розвитку села в сучасних умовах реформування аграрних відносин в Україні. Зміст і основні положення Законів України «Про Основні засади розвитку соціальної сфери села» та «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві». Глава 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» Угоди про асоціацію з ЄС. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 року. Правове забезпечення та регулювання підготовки кадрів для села та зайнятості сільського населення, розвитку житлово-комунального та дорожнього господарства на селі, а також культурно-побутового та спортивнооздоровчого обслуговування жителів сільської місцевості. )

30. УГОДА ПРО СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО СОТ У СИСТЕМІ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ (тенденції у трансформації національного законодавства, вступ до СОТ, асоціація з ЄС. Структура та юридична природа Угоди про сільське господарство СОТ. Поняття «сільськогосподарського товару» та «сільськогосподарської продукції». Функціональне призначення Угоди про сільське господарство СОТ. Гармонізація положень Угоди про сільське господарство СОТ із національним законодавством).

31. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ (земля як об'єкт правової охорони і використання. Правове регулювання у сфері охорони земель. Еколого-правове забезпечення використання земель. Види права землекористування. Виникнення, здійснення та припинення права землекористування підстави, порядок, умови. Відтворення та підвищення родючості ґрунтів, підвищення продуктивності земель лісогосподарського призначення, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Особливості

охорони земель від забруднення небезпечними речовинами. Особливості використання земель сільськогосподарського призначення, земель лісового та водного фондів. Індивідуальне землекористування громадян, присадибне землекористування, користування землею для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, садівництва, для індивідуального гаражного і дачного будівництва, користування городами, сінокосами, пасовищами. Колективне землекористування громадян користування городами, садовими ділянками).

### **3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ІСПИТ**

1. Правовий статус особи: сутнісні характеристики
2. Актуальні аспекти теорії юридичної відповідальності
3. Актуальні питання сучасного українського конституціоналізму
4. Особливості інститутів безпосередньої демократії в Україні
5. Принцип поділу влади у вітчизняному конституційному праві
6. Конституційні основи сучасного українського парламентаризму
7. Конституційне право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї як інструмент подолання бідності
8. Конституційне право на охорону здоров'я та медичну допомогу як інструмент забезпечення здорового способу життя
9. Захист основних свобод відповідно до національного законодавства і міжнародних угод в рамках реалізації цілей сталого розвитку 2015-2030 років
10. Значення доступу до правосуддя для реалізації цілей сталого розвитку 2015-2030 років
11. Кримінально-правові проблеми протидії тероризму в контексті глобалізаційних процесів.
12. Європейські та національні механізми боротьби із торгівлею людьми.
13. Діяльність органів кримінальної юстиції та їх взаємодія у сфері запобігання та протидії корупції.
14. Характеристика національних та міжнародних інструментів підвищення рівня довіри до суду.
15. Кримінально-правова політика України у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: сучасні підходи та шляхи реалізації.
16. Кримінально-правові заходи в системі інструментів запобігання та протидії насильству.
17. Організація безоплатної правової допомоги в Україні на сучасному етапі: основні напрямки реформування та відповідність міжнародним стандартам.
18. Кримінально-правові механізми боротьби з гендерним насильством: сучасний стан та перспективи вдосконалення.
19. Сучасні тенденції розвитку системи кримінальної юстиції в Україні.
20. Теоретико-прикладні засади забезпечення рівного доступу до правосуддя в Україні.
21. Правове забезпечення продовольчої безпеки в умовах глобалізації та війни України з росією.



22. Проблеми правового забезпечення державної підтримки сільського господарства в Україні
23. Правове забезпечення екологічної складової сталого розвитку в сучасних умовах.
24. Законодавче регулювання сільського зеленого туризму
25. Правове регулювання ринку земель сільськогосподарського призначення в рамках реалізації цілей сталого розвитку 2015-2030 років
26. Правові засади органічного сільськогосподарського виробництва в Україні
27. Механізм врегулювання суперечок СОТ у сфері сільського господарства
28. Реалізація Глави 4 «Санітарні та фітосанітарні заходи» Угоди про асоціацію «Україна – ЄС».
29. Угода про сільське господарство СОТ у системі аграрного законодавства України.
30. Правове регулювання використання та охорони земель.

#### **4. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**

##### **Питання теорії та історія держави і права, конституційного права**

1. Кельман М. С. Загальна теорія держави і права: Підручник / М. С. Кельман. – К. : «Кондор», 2016. – 716 с.
2. Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвєєва. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 584 с.
3. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. – К. : Алерта, 2014. – 524 с.
4. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2015. – 368 с
5. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д. В. Лук'янов, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський, Г. О. Христова ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 4-те вид., допов. і змін. – Х. : Право, 2015. – 204 с.
6. Веніславський В. Ф. Конституційне право України в схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. юрид. вузів та ф-тів / В. Ф. Веніславський. – Х.: Право, 2014. – 376 с.
7. Кравчук В. М. Конституційні основи правового статусу суддів в Україні: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 640 с.
8. Нестерович В. Ф. Конституційне право України : навчальний посібник з підготовки до самостійної роботи / В. Ф. Нестерович. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. – 207 с.
9. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України : підручник / за заг. ред. В. Л. Федоренка. – 4-те вид., перероб. і доопр. – К. : Видавництво Ліра-К, 2012. – 576 с.
10. Юринець Ю. Л. Конституційне право України : навчальний посібник / Ю. Л. Юринець. – Ужгород : А.Е. Бреза, 2014. – 367 с

##### **Питання реалізації цілей сталого розвитку**

11. Данильченко Ю. Б. Тероризм: феномен, детермінація, протидія: [монографія]. Харків : Золота миля, 2018. 478 с.

12. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2019. 288 с.
13. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / В.С.Ковальський, О.І.Миколенко, Є.Л.Стрельцов, О.І.Клименко. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 380 с. URL: [https://yurincom.com/wp-content/uploads/woocommerce\\_uploads/2018/12/Корупція\\_книга\\_Ок\\_оконч-1.pdf](https://yurincom.com/wp-content/uploads/woocommerce_uploads/2018/12/Корупція_книга_Ок_оконч-1.pdf)
14. Науково-практичний коментар до Закону України «Про протидію торгівлі людьми» / Заг. ред.: О. М. Бандурка, К. Б. Левченко, О. М. Литвинов] ; Харк. нац. ун-т внутр. справ України, Міжнар. жіноч. правозахис. центр «Ла Страда-Україна», Кримінол. асоц. України. К. : Україна, 2013. 182 с.
15. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. / Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О. та ін. 11-те вид., переробл. та доп. Дакор, 2019. 1384 с.
16. Овчаренко О.М. Доступність правосуддя та гарантії його реалізації : монографія. Х. : Право, 2008. 304 с.
17. Протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (міжнародний та вітчизняний досвід) : монографія / [М. О. Свірін та ін. ; за заг. ред. д М. Г. Вербенського] ; М-во внутр. справ України, Держ. НДІ. Київ ; Вінниця : Нілан, 2017. 163 с.
18. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції [Текст] / [редкол.: І. Б. Черкаський та ін. ; уклад.: А. Г. Чубенко та ін.] ; ОБСЄ, Координатор проектів в Україні. Київ : Ваіте, 2018. 825 с. URL: <https://www.osce.org/uk/project-coordinator-in-ukraine/410919>
19. Уварова О.О. Права жінок та гендерна рівність : навчальний посібник. Київ, 2018. 204 с. URL: <https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/08.pdf>
20. Харитонова О.В. Ключові засади гендерної політики в кримінальному праві України та основні напрями реформ щодо протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству. Науково-практичний посібник. Харків: ТОВ «Видавництво «Права людини»», 2018. 344 с.
21. Духневич А. В. Екологічна безпека та якість сільськогосподарської продукції у світлі вимог СОТ. Еколого-правовий статус людини і громадянина: ретроспективний та перспективний погляди: матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф. (Київ, 31 травня 2019 року) / за заг. ред. М. В. Краснової, Т. О. Коваленко. Чернівці: Кондратьєв А. В., 2019. С. 18 – 22. С. 19 – 21.
22. Духневич А. В. Механізм врегулювання суперечок в рамках СОТ. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Право». 2011. Вип. 15. С. 106 – 109
23. Духневич А. В. Напрями еволюції аграрного права у контексті міжнародної інтеграції України / Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні: колективна монографія / відп. ред. Т. Є. Харитонова, І. І. Каракаш. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 214 – 236.

24. Духневич А. В. Напрями еволюції аграрного права України в контексті СОТ та ЄС. Історико-правовий часопис. 2019. № 1 (13). С. 49 – 53.
25. Духневич А. В., Карпінська Н. В., Новосад І. В. Фітосанітарна експертиза: досвід України та міжнародні стандарти. Вісник Національної академії правових наук України. 2021. Т. 28, № 2. С. 262–268.
26. Григор'єва Х. А. Державна підтримка сільського господарства України та ЄС: порівняльно-правовий аспект. Правове забезпечення соціальної сфери: матер. XI Міжнарод. наук. конф. (Одеса, 27 травня 2020 року) / за заг. ред. д.ю.н., проф. Г. І. Чанишевої. Одеса: Фенікс, 2020. С. 259 – 261.
27. Григор'єва Х. А. Державна підтримка сільського господарства України: проблеми правового забезпечення: монографія. Херсон: Гельветика, 2019. 596 с.
28. Карпінська Н. Санітарні та фітосанітарні заходи у контексті вимог Світової організації торгівлі та Європейського Союзу. Історико-правовий часопис. 2018. № 2 (12). С. 85 – 89.
29. Карпінська Н. В. Застосування санітарних та фітосанітарних заходів: проблеми правового забезпечення у контексті вимог СОТ та ЄС: монографія. Луцьк, Вежа-Друк, 2021. 532 с.
30. Книш С. В. Відносини у сфері охорони здоров'я в Україні: монографія. Київ, 2019. 443 с.
31. Книш С., Книш З. Правове регулювання розробки цільових програм як елементу державного стратегічного планування. Наукові записки. Серія: Право. № 10 (2021). С.39–44.
32. Костяшкін І.О. Право приватної власності на землю як основна форма використання земель. Органічне сільськогосподарське виробництво в Україні: правові засади ведення. Монографія / М. В. Шульга, Н. Р. Малишева, В. В. Носік та ін., за заг. ред. проф. М. В. Шульги. Харків: Юрайт, 2020. С. 179–193 (308 с.).
33. Курман Т.В. Сталий розвиток сільськогосподарського виробництва: проблеми правового забезпечення: моногр. Харків: Юрайт, 2018. 376 с.
34. Про стратегію сталого розвитку «Україна 2020» : Указ Президента від 12.01.2016 р. No 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 11.02.2020).
35. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Київ, 2017. 176 с. URL: [http://www.un.org.ua/images/SDGs\\_NationalReportUA\\_Web\\_1.pdf](http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf)
36. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента від 30.09.2019 No 722/2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>
37. Шевчук Л. Екологічна політика держави у сфері публічних закупівель: підходи ЄС та законодавство України. Історико-правовий часопис, 2020. № 1 (15). С. 64–68.
38. Шевчук Л. М. Теоретико-правові питання співвідношення екологічних положень національного закупівельного законодавства і *acquis* Європейського Союзу. Правове регулювання суспільних відносин: питання теорії та практики: монографія: вид. 2-ге перероблене та доповнене / А. В. Духневич, І. М. Якушев, Д. С. Спесівцев та ін. Луцьк : Завжди поруч, 2022. С.291–326 (1.5.a.a.) ISBN 978-966-97938-4-3

39. Янчук Н.Д. Національна концепція сталого розвитку в Україні : сучасний стан розроблення та основні напрями досліджень / Н.Д. Янчук // Південноукраїнський правничий часопис. – 2006. – № 4. – С. 13-15.

## **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ**

1. *Оцінювання* відповіді вступника до аспірантури відбувається на підставі виявленого рівня його підготовленості до науково-дослідної й дослідно-експериментальної діяльності в галузі теорії навчання, ступеня й глибини бачення ним нагальних педагогічних проблем і шляхів їх вирішення.

*Критерії оцінювання:*

- знання першоджерел і вміння використовувати їх зміст й основні ідеї при аналізі педагогічних проблем;
- оволодіння змістом педагогічних принципів та категорій, вміння оперувати ними при викладенні теоретичного матеріалу;
- уміння демонструвати та аргументувати свої погляди;
- здатність до проведення самостійних наукових досліджень в обраній галузі (спеціалізації).

Оцінювання відповідей на вступних іспитах відбувається за 5-бальною шкалою. Вступника допускають до участі в конкурсному відборі, якщо кількість балів з вступного випробування складає не менше 3 за 5-бальною шкалою.

Результати вступних іспитів оголошують вступникам у день складання.

**5 балів** – якщо під час відповіді на питання продемонстровано вільне оперування знаннями, здатність підтримати проблемну дискусію, професійну ерудицію в передбачуваній сфері наукового дослідження, поінформованість щодо найбільш важливих ідей, які висловлювалися в минулому та є предметом наукових дискусій сьогодні, володіння поняттєво-категоріальним апаратом; виявлено науково-аналітичні здібності, здатність виокремлювати факти, явища, події й описувати їх мовою педагогічної науки, використовувати теоретичні знання як основу й метод пізнання, знаходити й бачити проблеми для здійснення актуальної науково-педагогічної діяльності, комбінувати знання для більш глибокого розуміння проблем і збагачення професійних знань.

**4 бали** – якщо загалом розкрито зміст питань, показано загальну наукову ерудицію, науково-аналітичні здібності, проте не виявлено та необґрунтовано сучасні проблеми в розвитку педагогічної науки не наведено власне бачення шляхів їх вирішення.

**3 бали** – ставиться вступникові до аспірантури, який розкрив основний зміст питань, однак припустився окремих неточностей у трактуванні провідних науково-педагогічних категорій, концепцій та стратегій розвитку освіти.

**2-1 бали** – фіксується у випадку відсутності знань науково-теоретичних джерел та основних проблем обраної наукової спеціальності, за умов неадекватної відповіді на питання

Відповідальний секретар  
приймальної комісії

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Oleg Dikii', written in a cursive style.

Олег ДИКИЙ